

Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток" включено до переліку наукових фахових видань України з питань державного управління (Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.12.2016 № 1604)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Дніпровський державний
аграрно-економічний
університет

ДКС Центр
Видавництво ТОВ «ДКС-центр»

0 0 0 0 0 0 0

УДК 351.71:004 (477)

Л. О. Матвейчук,

к. е. н., доцент, докторант, Національна академія державного управління при Президентові України

О. М. Соколова,

к. е. н., доцент, доцент кафедри управління національним господарством та економічної політики,

Національна академія державного управління при Президентові України

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО ФОРМАТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ

L. O. Matvejiuk,

*PhD in Economics, Associate Professor, Doctoral Student,
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine*

O. M. Sokolova,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Governance of National Economy and Economic Policy,

National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

INNOVATIVE APPROACH FOR THE E-FORMAT DEVELOPMENT IN UKRAINIAN PUBLIC ADMINISTRATION

У статті досліджено інноваційну діяльність у сфері публічного управління в контексті розвитку електронного формату взаємодії державних органів, бізнесу і громадян. Виділено основні завдання створення системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів. Виокремлено основні напрями розвитку електронного формату в публічному управлінні відповідно до стратегічного розвитку держави та регіонів.

Досліджено організаційно-правові механізми розвитку електронного формату діяльності державних органів, розроблені в рамках відповідних державних програм. Окремо проаналізовано нормативно-правові акти, що унормовують

інформаційні відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах.

Наголошено на особливій актуальності побудови електронного формату співпраці в органах місцевого самоврядування в процесі реформ із децентралізації. Наведено приклади підтримки розвитку електронного формату діяльності недержавними органами. На досвіді зарубіжних країн доведено, що фінансування впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сферу публічного управління має здійснюватися переважно методом державно-приватного партнерства.

In the article the innovation activities in public administration towards cooperation between public bodies, businesses and citizens within the context of E-format development are studied. The article emphasizes the main objectives of establishing the E-collaboration system for the public electronic information resources and shapes the E-format development directions in public administration according to strategic advancement of state and regions.

In the article organizational and legal mechanisms of further elaboration of the electronic format for state institutions developed under relevant government programs are examined. Normative and legal acts that regulate information relations in the field of information protection in information and telecommunication systems are specially analyzed.

The particular relevance of construction of electronic forms of cooperation in local government in the reform process of decentralization is emphasized. Examples of electronic format support of non-governmental bodies are presented. According to the experience of foreign countries proved that funding implementation of information and communication technologies in public administration must be carried out mainly by public-private partnerships.

Ключові слова: *публічне управління, державна служба, інновації, інноваційна діяльність, електронна взаємодія, електронний документообіг.*

Key words: *public administration, public services, innovations, innovation activities, E-collaboration, electronic document flow.*

Постановка проблеми. На сьогодні одним із першочергових пріоритетів реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» відповідно до намічених реформ та програм розбудови держави є реформування державного управління. Метою реформи даного напрямку є побудова прозорої системи публічного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення високої ефективності й результативності.

Світова практика показує, що високі результати в процесі реформування державного управління можна здобути лише за умови інноваційної діяльності. Оскільки сфера публічного управління країни повинна реагувати на зміни зовнішнього середовища, а також враховуючи її технологічне відставання необхідне системне впровадження нововведень у діяльність державних органів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науковим дослідженням публічного управління займаються вітчизняні науковці, серед яких необхідно відзначити розробки В.Д. Бакуменка, В.Г. Бодрова, В.С. Загорського, М.М. Ђжи, Ю.В. Ковбасюка, О.Ю. Оболенського, С.А. Попова, А.І. Семенченка, Ю.П. Шарова та інших.

Тема застосування інновацій в публічному управлінні була і є актуальною темою дослідження вітчизняних науковців про що підтверджують наукові здобутки за останні роки. Авторська монографія О.В. Орлова [10] присвячена інноваційним процесам в державному управлінні, механізмам впровадження інноваційних перетворень. Питання управлінських інновацій у системі державного управління з врахуванням розвитку регіонів були предметом дослідження В.Г. Баштанника [2]. Інноваційні процеси в публічному управлінні та інноваційні механізми державного управління досліджував В.Г. Бодров [3]. Дослідженням теоретико-методологічних засад інноваційного розвитку суспільства в контексті реформування публічного управління займались В.Д. Бакуменко, С.А. Попов [1].

Інноваційні інструменти публічного управління вивчав Ю.П. Шаров [31], який виходячи з досвіду європейських країн, запропонував концептуальні, інструментальні та модельні засоби забезпечення ефективності діяльності державних органів. Дослідженням інноваційних підходів в державному управлінні займалась О.В. Грибко [4], яка вважає, що основні нововведення у сфері державного управління пов'язані з розвитком інформаційних і телекомунікаційних технологій.

Особливої уваги заслуговують дослідження інноваційної практики сфери публічного управління міжнародними експертами департаменту з економічних і соціальних питань ООН. Матеріали досліджень служать інструментарієм для визначення кращих практик лідерів електронного урядування, прийняття рішень у сфері державного управління, формування державної політики розвитку. До досліджень ООН слід додати, що у 2015 році відділом у справах державного управління та управління розвитком був підготовлений огляд сектору державного управління світу, який опублікований у виданні «WORLD PUBLIC SECTOR REPORT» [32]. У звіті досліджено стан та проблеми державного управління, а також перспективи розвитку підзвітного урядування з метою економічного зростання, соціальної справедливості та екологічної стійкості.

Міжнародними експертами державного управління визначено, що характер проблем розвитку та управління, що стоять перед світом на наступні 15 років вимагає трансформації державного управління та інтеграції між різними рівнями сфер і галузей. Саме соціальні та технічні інновації надають можливість для суспільного контакту між державою і громадянами в зрушенні в бік більш спільного управління при наявності ефективного, дієвого, прозорого, відповідального, правдивого і чутливого державного управління [32, с. 2].

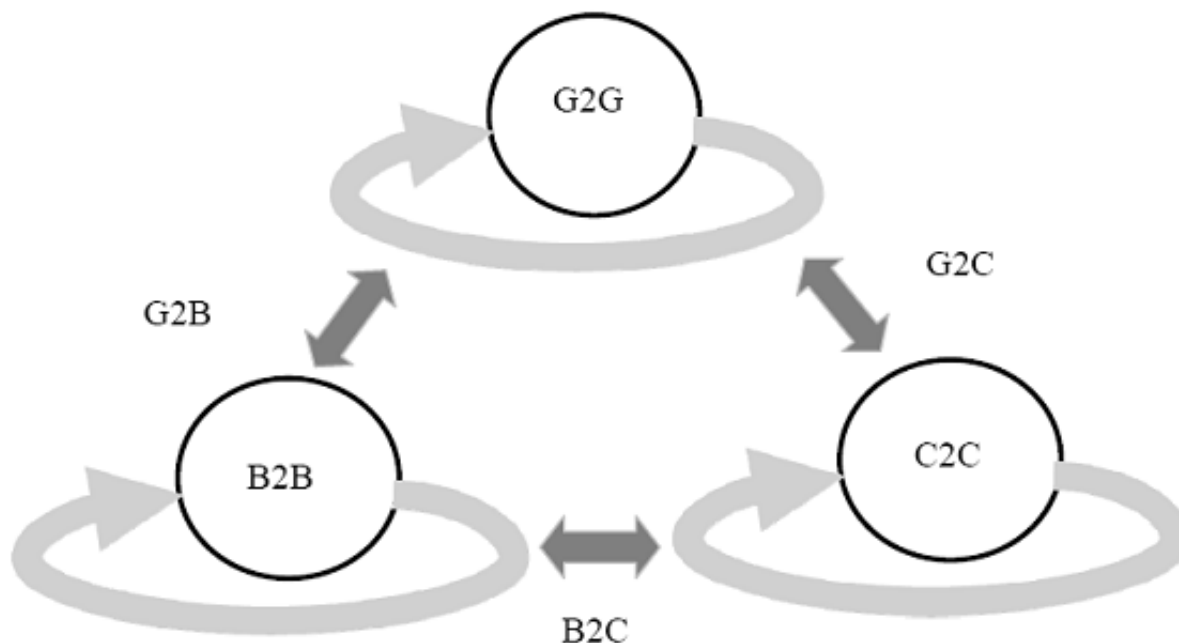
Невирішені раніше частини загальної проблеми. На наш погляд проблема інноваційної діяльності в сфері вітчизняного публічного управління в контексті розвитку електронного формату взаємодії державних органів недостатньо вивчена. Разом з тим, практична площина досліджуваної теми набула помітного розвитку за останні роки.

Метою статті є дослідження інноваційної діяльності в сфері публічного управління в контексті розвитку електронного формату взаємодії державних органів, бізнесу і громадян, розкриття організаційно-правових механізмів розвитку даного напрямку, виділення напрямків розвитку електронного формату в публічному управлінні відповідно до стратегічного розвитку держави та регіонів.

Виклад основного матеріалу. Інноваційна діяльність в сфері публічного управління відбувається у контексті модернізації державної служби і є невід'ємною складовою реформування системи державного управління. Вагомість даного питання підтверджує пріоритетність інноваційної діяльності в стратегії розвитку державних інститутів. В Україні під впливом розвитку інформаційного суспільства відбуваються трансформаційні процеси в державному управлінні та застосовуються нові механізми у цій сфері.

Інноваційним продуктом у сфері публічного управління є електронне урядування. Щодо розкриття поняття, то починаючи з 2010 р., в Україні існує офіційне визначення електронного урядування: «це форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян». Головною складовою електронного урядування є електронний уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами та суб'єктами господарювання [29, с.1].

В основі технології електронного урядування знаходиться електронна взаємодія державних органів, бізнесу та громадян. Розвиток електронної взаємодії в суспільстві відбувається відповідно класичного варіанту (рис. 1).

Рис. 1. Класичний варіант електронної взаємодії учасників інформаційного суспільства : держави, бізнесу і громадян

Ключовим напрямом формування електронних комунікацій є взаємодія між органами державної влади з використанням електронного документообігу та цифрового підпису (G to G), взаємодія органів влади з громадянами (G to C) та бізнесом (G to B).

Основними умовами успішного розвитку електронних відносин у публічному управлінні є наявність законодавчих актів щодо електронного формату співпраці [20, 21]. Процедура організації та здійснення електронного документообігу в державних органах, порядок застосування електронного цифрового підпису при засвідченні цих документів регламентовані нормативно-правовими актами [6, 12, 13, 14, 15, 16, 22].

Інноваційний розвиток електронної взаємодії державних органів здійснюється відповідно до Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів [30].

Основним завданням створення системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів є забезпечення:

- автоматизованої інформаційної взаємодії електронних інформаційних систем та баз даних державних органів, у тому числі прямого автоматичного обміну інформацією та взаємоузгодження логічно пов'язаних та інформаційно залежних реєстрів;
- автоматизованої міжвідомчої електронної взаємодії державних органів у процесі роботи, що проводиться із фізичними та юридичними особами з використанням єдиної, достовірної та несуперечливої інформації, що розміщена в електронних інформаційних системах та базах даних державних органів;
- електронного обслуговування фізичних та юридичних осіб за принципом «єдиного вікна» із застосуванням електронного цифрового підпису;
- безпеки інформації відповідно до вимог законодавства про захист інформації та персональних даних [30].

Електронний документообіг в органах державної влади відбувається відповідному до затвердженого формату даних. Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [14] затверджені вимоги до електронного повідомлення, які є обов'язковими при організації електронної взаємодії органів виконавчої влади. Електронне повідомлення передається з системи електронного документообігу відправника в систему електронного документообігу одержувача у вигляді файлу.

Окремо слід виділити унормування інформаційних відносин у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах, що регулюються відповідними законами [25, 26]. Для роботи в правовому полі електронного формату діяльності обов'язковою нормою є наявність електронного цифрового підпису. Отримання електронного цифрового підпису здійснюється через акредитовані центри, який забезпечує надання цих послуг згідно із законодавством України [23, 24].

Активізацію розбудови цифрового суспільства, формування електронних стосунків між його учасниками: державою, бізнесом та громадянами започатковано законом України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 рр» [27]. На наступній стадії розвитку суспільства цифрових технологій урядом було схвалено Концепцію розвитку електронного урядування в Україні [29] (2010 р.), де визначено, що основним механізмом організації взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадянами і суб'єктами господарювання має стати електронний документообіг з використанням електронного цифрового підпису.

Разом з тим організаційно-правовими механізмами розвитку електронного формату діяльності державних органів є механізми, розроблені в рамках таких державних програм:

- Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна влада» (з 2010 р.);
- Стратегії співробітництва держав – учасниць СНД в розбудові та розвитку інформаційного суспільства (з 2012 р.);
- Стратегії розвитку інформаційного суспільства (з 2013 р.);
- Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (з 2014 р.);
- Програми діяльності КМ України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» (з 2015 р.);
- Програми діяльності КМ України та Коаліційної угоди у 2015 році (з 2015 р.).

На сьогодні розвиток електронних комунікацій в суспільстві відбувається відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [28]. У рамках Програми діяльності КМ України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» урядом затверджено план заходів з виконання Програми на 2015 рік [18].

Для розуміння перспектив розвитку електронного формату діяльності державних органів проаналізовано План заходів на 2015 рік з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Відповідно до плану дій щодо реалізації положень Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» окремі пункти даного документу мають безпосереднє відношення до розвитку електронного формату діяльності державних органів і відображені у таблиці 1.

Отже уряд країни підтримує розвиток даного напрямку, про що свідчать конкретні завдання перед міністерствами і відомствами у програмі розвитку держави.

Таблиця 1.

Завдання Плану заходів на 2015 р. щодо розвитку електронного формату в публічному управлінні [18]

Номер	Завдання на 2015 рік
70	Забезпечити надання послуг для громадян та бізнесу в електронному вигляді. Запровадження електронного урядування.
71	Прийняття законів, що вносять порядок і послідовність створення систем електронного урядування на всіх рівнях органів державної влади. Розроблення та сприяння прийняттю закону про єдину систему електронної взаємодії.
72	Реформування системи електронного цифрового підпису з метою забезпечення інтероперабельності, відповідності стандартам застосування електронного цифрового підпису в ЄС.
78	Використання новітніх технологій, зокрема для забезпечення державою доступу до інформації у формі «відкритих даних».
95	Впровадження інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет» з метою забезпечення доступності інформації про державні фінанси для суспільних потреб із забезпеченням відкритої звітності за всіма коштами, використаними отримувачами бюджетних коштів, на їх офіційних сайтах із забезпеченням доступу в режимі реального часу до всіх транзакцій, що здійснюються на рахунках Казначейства.
99	Запровадження системи електронних державних закупівель відповідно до зобов'язань України, визначених Угодою про асоціацію з ЄС. Створення та забезпечення функціонування електронного реєстру порушників у сфері державних закупівель.
133	Створення інтегрованої бази даних контролюючих органів, спрямованої на зменшення контакту таких органів із суб'єктами підприємницької діяльності.
141	Впровадження у регуляторів фінансового ринку єдиних міжнародних стандартів електронного документообігу, надання адміністративних послуг та здійснення комунікацій з учасниками ринку в електронному форматі.

Щодо програм розвитку регіонів електронне урядування визначено пріоритетним напрямом розвитку з метою підвищення ефективності діяльності місцевих держадміністрацій відповідно Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [17].

Разом з тим, побудова електронного формату співпраці особливо є актуальною у органах місцевого самоврядування в процесі реформ із децентралізації, коли потрібно буде виконувати більше функцій при обмежених ресурсах. Підвищення якості державного управління регіональним розвитком забезпечуватиметься за рахунок підвищення ефективності діяльності місцевих держадміністрацій, удосконалення взаємовідносин між місцевими держадміністраціями та фізичними і юридичними особами шляхом упровадження електронного формату взаємодії.

Останнім часом активізувалась робота українського уряду щодо розвитку електронної України, про що свідчать такі дії. У лютому 2016 р. у Верховній Раді України відбулись парламентські слухання на тему «Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України», під час яких голова Державного агентства з питань електронного урядування О.В. Риженко доповів про головні виклики, завдання та плани розвитку електронного урядування в Україні на 2016 р. Пріоритетними напрямами було визначено такі:

- відкриті дані: розвиток єдиного державного веб-порталу відкритих даних, публікація пріоритетних наборів державних даних у формі відкритих даних, сприяння розвитку сервісів на базі відкритих даних;
- електронні послуги: запровадження надання пріоритетних адміністративних послуг в електронній формі відповідно до переліку 20 базових напрямів послуг ЄС;
- електронна ідентифікація: імплементація норм Регламенту 910 ЄС, розвиток альтернативних засобів ідентифікації Mobile ID та Bank ID;
- електронна взаємодія: розвиток міжвідомчого електронного документообігу та електронної взаємодії державних інформаційних систем;
- формування якісної політики шляхом розробки Концепції розвитку е-урядування до 2020 р.;
- модернізація Національної програми інформатизації; посилення міжвідомчої координації шляхом посилення ролі Міжгалузевої ради з питань розвитку е-урядування;
- сприяння інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС [9].

Інноваційним кроком у організаційно-правовому аспекті розвитку електронного формату стала ухвала КМ України Постанови «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» у 2015 році, якою передбачається відкриття у формі відкритих даних 331 набору державних даних, а також встановлюються вимоги до формату та структури таких наборів даних. Розпорядники інформації повинні оприлюднити та забезпечити подальше оновлення на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та своїх офіційних веб-сайтах відповідних наборів даних, серед яких Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців; Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство; Звіти про використання бюджетних коштів; Реєстр платників податку на додану вартість та багато інших важливих для громадян державних даних [5].

Як стверджує перший заступник голови Державного агентства з питань електронного урядування Т.І. Олійник, 2016 р. стане роком повноцінного обміну електронними документами в електронному вигляді між органами влади, органами місцевого самоврядування та юридичними особами. Для того, щоб усі відомства і компанії обмінювалися електронними документами, буде потрібно 1,5–2 млрд. грн. протягом наступних двох років. За словами представника Державного агентства з питань електронного урядування, ці кошти необхідні для закупівлі програмного забезпечення, написанням якого зможуть зайнятися вітчизняні ІТ-компанії [8].

До вищесказаного, слід додати, що окрім урядових структур розвиток електронного формату діяльності підтримують недержавні органи. Прикладом може послужити некомерційний проект iGov, через який реалізовано деякі державні послуги для громадян та бізнесу в електронній формі (понад 200 державних) [11]. У міру досягнення домовленості учасників проекту з державними органами на місцях з'являються нові е-послуги, розширюється географія їх надання. Впровадження цього порталу, за словами розробників, у першу чергу спрямовано на подолання корупції в урядових структурах, а також удосконалення бізнес-процесів державних установ. За песимістичними прогнозами учасника волонтерської команди iGov Д. Дубілета: «У 2016 році планується запуснути всі державні послуги у всіх регіонах» [5].

Все таки це є крок вперед, але питання інноваційного розвитку публічного управління, а саме: розвиток електронних стосунків держави, бізнесу і громадян, перехід державних послуг у цифровий формат, створення електронного урядування мають вирішуватись на державному рівні шляхом унормування цих відносин, використовуючи інформаційні ресурси міністерств і відомств, бізнесових структур, а також досягнення вітчизняної ІТ-галузі. Дефіцит бюджетного фінансування цих проектів спонукає залучати ресурси приватного бізнесу. Бюджет із впровадження ІКТ у сферу публічного управління має розглядатись як довгостроковий інвестиційний капітал, фінансування якого здійснюється переважно методом державно-приватного партнерства. Прикладом цього є успішне впровадження електронного урядування розвиток електронних стосунків в країнах Балтії, Кореї, Сінгапуру.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Очевидно, що формування інформаційного простору між державними органами, бізнесом та громадянами неможливо без використання інноваційних підходів в державному управлінні. Застосування інновацій та інформаційних технологій в публічному управлінні в першу чергу сприяє прозорості та відкритості діяльності державних інституцій, підвищенню їх ефективності діяльності, якісному наданню населенню різноманітних інформаційних послуг, формуванню електронних взаємовідносин між суспільством і державою.

Подальші дослідження передбачається здійснити щодо розвитку електронного формату діяльності державних органів країн -лідерів міжнародного рейтингу е-урядування.

Список використаних джерел.

1. Бакуменко В. Парадигма інноваційного розвитку суспільства : сучасні концепції реформування публічного управління [Електронний ресурс] / В. Бакуменко, С. Попов / Ефективність державного управління : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 43. – Режим доступу : http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_43/fail/4.pdf
2. Баштанник В. Інноваційні механізми регіонального розвитку [Електронний ресурс] / В. Баштанник / Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 4(15). – Режим доступу : [http://www.dbuara.dp.ua/vidavnistvo/2012/2012_04\(15\)/12bvvtpr.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/vidavnistvo/2012/2012_04(15)/12bvvtpr.pdf)
3. Бодров В. Г. Інноваційні механізми державного управління процесами модернізації національної економіки / В. Г. Бодров // Інновації в державному управлінні: системна інтеграція освіти, науки, практики : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 27 травня, 2011 р. : у 2 т. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 1. – С. 331–334.
4. Грибко О. В. Використання інноваційних підходів в державному управлінні [Електронний ресурс] / О. В. Грибко // Публічне управління: виклики XXI ст. : матеріали XIII Міжнародного наукового конгресу. – Режим доступу : <https://docs.google.com/file/d/0B5PLeqlVLSldk5TRS0zd2E0akU/edit>
5. В Україні державні дані стануть відкритими для громадян і бізнесу [Електронний ресурс] / Державне агентство з питань електронного урядування України. – Режим доступу : [HTTP://E.GOV.UA/CONTENT/V-UKRAINI-DERZHAVNI-DANI-STANUT-VIDKRYTYMY-DLYA-GROMADYAN-TA-BIZNESU](http://E.GOV.UA/CONTENT/V-UKRAINI-DERZHAVNI-DANI-STANUT-VIDKRYTYMY-DLYA-GROMADYAN-TA-BIZNESU)
6. Деякі питання організації електронного документообігу та звітності : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.09.2009 р. №1087-р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1087-2009-%D1%80>
7. Дубілет Д. Банки переживають за платіжний бізнес, озираючись на ті ж Apple, Google, PayPal [Електронний ресурс] / Д. Дубілет // Українська правда. – Режим доступу : <http://www.epravda.com.ua/publications/2016/02/15/581227/>
8. З 2016 року в Україні запрацює повноцінний електронний документообіг [Електронний ресурс] / Державне агентство з питань електронного урядування України. – Режим доступу : <http://e.gov.ua/content/z-2016-roku-v-ukrayini-zaprasuyue-povnocinnyu-elektronnyu-dokumentoobig>
9. На парламентських слуханнях були названі пріоритетні напрями розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс] / Державне агентство з питань електронного урядування України. – Режим доступу : <http://e.gov.ua/content/priorityetni-napryamy-rozvytku-elektronного-uryaduvannya-v-ukrayini>
10. Орлов О. В. Інноваційні процеси в державному управлінні : моногр. / О. В. Орлов. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2012. – 200 с.
11. Портал державних послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : igov.org.ua
12. Порядок засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 680 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/680-2004-%D0%BF>

13. Питання впровадження системи електронної взаємодії органів виконавчої влади : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 р. № 1363-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D1%80>

14. Про вимоги до форматів даних електронного документообігу в органах державної влади. Формат електронного повідомлення : наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.10.2011 р. № 1207 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1306-11>

15. Про затвердження порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 р. № 1452 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1452-2004-%D0%BF>

16. Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 р. № 1453 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1453-2004-%D0%BF>

17. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

18. Про затвердження плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку “Україна–2020” у 2015 році : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 р. № 213-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/213-2015-%D1%80>

19. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

20. Про електронний документ та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

21. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/852-15>

22. Про затвердження Порядку роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису : наказ Міністерства юстиції України від 01.11.2012 № 1600/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1854-12>

23. Про затвердження Порядку акредитації центру сертифікації ключів : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2004 р. № 903 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/903-2004-%D0%BF>

24. Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 р. № 1451 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1451-2004-%D0%BF>

25. Про захист інформації автоматизованих систем : Закон України від 31.05.2005 р. № 2594-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2594-15>

26. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>

27. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>

28. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020”: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>

29. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 р. № 2250-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80>

30. Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 р. № 634-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/634-2012-%D1%80>

31. Шаров Ю. П. Інноваційні інструменти публічного адміністрування: європейський контекст [Електронний ресурс] / Ю. П. Шаров. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2010-1/doc/1/01.pdf/>

32. Responsive and Accountable Public Governance : 2015 WORLD PUBLIC SECTOR REPORT : United Nations Publication. Department of Economic and Social Affairs. – New York. 2015. – 123 p.

References.

1. Bakumenko, V. and Popov, S. (2015), “The paradigm of innovation development of society, the modern concepts of public administration reform”, *Efektivnist' derzhavnoho upravlinnia*, [Online], vol. 43, available at: http://www.lvivacademy.com/vidavniststvo_1/edu_43/fail/4.pdf (Accessed 12 May 2016).
2. Bashtannyk, V. (2012), “Innovative mechanisms for regional development”, *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriadvannia*, [Online], vol. 4(15), available at: [http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2012/2012_04\(15\)/12bvuvr.pdf](http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2012/2012_04(15)/12bvuvr.pdf) (Accessed 11 May 2016).
3. Bodrov, V.H. (2011), “Innovative mechanisms of governance of the processes of modernization of the national economy”, *Innovatsii v derzhavnomu upravlinni: systemna intehratsiia osvity, nauky, praktyky* [Innovations in public administration: system integration of education, science and practice], *Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii za mizhnarodnoiu uchastiu* [Proceedings of the scientific and practical conference with international participation], National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, Kyiv, Ukraine, May 27, 2011, vol. 1, pp. 331–334.
4. Hrybko, O.V., “Using innovative approaches to public administration”, *Publichne upravlinnia: vyklyky XXI st.* [Public Administration: Challenges of the XXI century], *Materialy KhIII Mizhnarodnoho naukovooho konhresu* [Materials of XIII International Scientific Congress], available at: <https://docs.google.com/file/d/0B5PLeqrlVLsIdk5TRS0zd2E0akU/edit> (Accessed 11 May 2016).
5. State Agency for Electronic Governance of Ukraine, “In Ukraine, the government data will be open to citizens and business”, available at: <HTTP://E.GOV.UA/CONTENT/V-UKRA YINI-DERZHA VNI-DANI-STANUT-VIDKRYTYMY-DLYA-GROMADYAN-TA-BIZNESU> (Accessed 10 May 2016).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2009), Decree “Some issues of electronic document management and reporting” as on September 09, 2009, No. 1087-r, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1087-2009-%D1%80> (Accessed 11 May 2016).
7. Dubilet, D. (2016), “Banks worry about payments business, looking for the Apple, Google, PayPal”, *Ukrains'ka Pravda* [Online], available at: <http://www.epravda.com.ua/publications/2016/02/15/581227/> (Accessed 10 May 2016).
8. State Agency for Electronic Governance of Ukraine (2015), “Since 2016 in Ukraine a complete electronic document flow will start”, available at: http://e.gov.ua/content/z-2016-roku-v-ukrayini-zapracuyue-povnocinnyy-elektronnyy-dokumentoobig_ (Accessed 05 May 2016).
9. State Agency for Electronic Governance of Ukraine (2016), “At parliamentary hearings the priority directions of development of e-government in Ukraine were named”, available at: <http://e.gov.ua/content/priorytetni-napryamy-rozvytku-elektronnogo-uryadvannya-v-ukrayini> (Accessed 07 May 2016).
10. Orlov, O.V. (2012), *Innovatsijni protsesy v derzhavnomu upravlinni: monohrafiia* [Innovative processes in public administration: monograph], Publisher Knarkiv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, Kharkiv, Ukraine.
11. Portal of state services, available at: igov.org.ua
12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2004), Decree “The procedure for certification of availability of electronic documents (electronic data) for a certain time” as on May 26, 2004, No. 680, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/680-2004-%D0%BF> (Accessed 07 May 2016).
13. Cabinet of Ministers of Ukraine (2011), Decree “The issue of the introduction of electronic interaction between executive authorities” as on December 28, 2011, No. 1363-r, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D1%80> (Accessed 07 May 2016).
14. Ministry of Education and Science, Youth and Sports of Ukraine (2011), Decree “On the requirements for the formats of data of electronic document flow in state authorities. The format of electronic message” as on October 20, 2011, No. 1207, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1306-11> (Accessed 06 May 2016).
15. Cabinet of Ministers of Ukraine (2004), Decree “On approval of the use of digital signature by public authorities, local governments, enterprises, institutions and organizations of state property” as on October 28, 2004, No. 1452, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1452-2004-%D0%BF> (Accessed 06 May 2016).
16. Cabinet of Ministers of Ukraine (2004), Decree “On approval of the Typical Order of electronic documents flow in the executive bodies” as on October 28, 2004, No. 1453, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1453-2004-%D0%BF> (Accessed 06 May 2016).

17. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), Decree “On approval the National Strategy for Regional Development until 2020” as on August 06, 2014, No. 385, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> (Accessed 10 May 2016).
18. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), Decree “On approval of the action plan to implement the Programme of the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Strategy for Sustainable Development “Ukraine-2020” in 2015” as on March 04, 2015, No. 213-r, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/213-2015-%D1%80> (Accessed 11 May 2016).
19. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), Law of Ukraine “On Personal Data Protection” as on June 01, 2010, No. 2297-VI, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (Accessed 11 May 2016).
20. Verkhovna Rada of Ukraine (2003), Law of Ukraine “On electronic document and electronic document flow” as on May 22, 2003, No. 851-IV, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (Accessed 12 May 2016).
21. Verkhovna Rada of Ukraine (2003), Law of Ukraine “On electronic digital signature” as on May 22, 2003, No. 852-IV, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/852-15> (Accessed 12 May 2016).
22. Ministry of Justice of Ukraine (2012), Order “On approval of the Order of work with electronic documents via the system of electronic interaction of executive power with the use of digital signature” as on November 01, 2012, No. 1600/5, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1854-12> (Accessed 09 May 2016).
23. Cabinet of Ministers of Ukraine (2004), Decree “On approval of the Order of accreditation of Keys Certification Center” as on July 13, 2004, No. 903, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/903-2004-%D0%BF> (Accessed 28 April 2016).
24. Cabinet of Ministers of Ukraine (2004), Decree “On approval of the Provision on Central Certification Body” as on October 28, 2004, No. 1451, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1451-2004-%D0%BF> (Accessed 25 April 2016).
25. Verkhovna Rada of Ukraine (2005), Law of Ukraine “On protection of data in automated systems” as on May 31, 2005, No. 2594-IV, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2594-15> (Accessed 24 April 2016).
26. Verkhovna Rada of Ukraine (1994), Law of Ukraine “On protection of data in information and communications systems” as on July 05, 1994, No. 80/94-VR, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80> (Accessed 24 April 2016).
27. Verkhovna Rada of Ukraine (2007), Law of Ukraine “On the Basic Principles of the Development of Information Society in Ukraine in 2007–2015” as on January 09, 2007, No. 537-V, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16> (Accessed 20 April 2016).
28. The President of Ukraine (2015), Decree “On the Strategy for Sustainable Development “Ukraine – 2020” as on January 12, 2015, No. 5/2015, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10> (Accessed 20 April 2016).
29. Cabinet of Ministers of Ukraine (2010), Decree “On approval of the Concept of development of e-government in Ukraine” as on December 13, 2010, No. 2250-r, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80> (Accessed 20 April 2016).
30. Cabinet of Ministers of Ukraine (2012), Decree “On approval of the Concept of creation and operation of Information system of electronic interaction of public electronic information resources” as on September 05, 2012, No. 634-r, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/go/634-2012-%D1%80> (Accessed 20 April 2016).
31. Sharov, Yu.P. (2010), “Innovative tools of public administration: the European context”, available at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2010-1/doc/1/01.pdf/> (Accessed 22 April 2016).
32. (2015), Responsive and Accountable Public Governance: 2015 WORLD PUBLIC SECTOR REPORT: United Nations Publication, Department of Economic and Social Affairs, New York.

Стаття надійшла до редакції 03.06.2016 р.

ТОВ "ДКС Центр"

Брошу